Oświadczenie złożone przez senatora Ryszarda Knosalę na 54. posiedzeniu Senatu w dniu 22 maja 2014 r.

Oświadczenie skierowane do ministra sprawiedliwości Marka Biernackiego

Postępowanie odrębne w sprawach małżeńskich zostało objęte zakresem artykułów 425–452 kodeksu postępowania cywilnego. W przypadkach przewidzianych w niniejszym akcie prawnym sąd rozpoznaje sprawy według przepisów właściwych dla tego rodzaju procedury. Należy podkreślić, iż normy te mają szczególny charakter względem reguł ogólnych, statuujących prowadzenie spraw w trybie procesowym.

Regulacją charakterystyczną dla wskazanego typu postępowania jest art. 428 procedury cywilnej, który stanowi, iż niestawiennictwo jednej ze stron postępowania nie wyklucza możliwości przeprowadzenia rozprawy. Analizowana norma zakłada jednak, iż nieusprawiedliwiona nieobecność powoda na pierwszym posiedzeniu skutkuje wydaniem przez sąd postanowienia o zawieszeniu postępowania.

Przedmiotowy proces, jak wskazuje art. 428 §2 kodeksu postępowania cywilnego, może zostać podjęty wyłącznie w wyniku wniesienia stosownego wniosku przez powoda. Komentowany przepis przyznaje stronie powodowej swoisty monopol do wystąpienia z wnioskiem o podjęcie zawieszonego postępowania, nie nadając takiego uprawnienia pozwanemu. Regulacja ta ogranicza zatem wpływ pozwanego na byt procesu, którego de facto jest stroną.

Obecny stan prawny, ograniczający zasady równowagi stron w procesie oraz równości obywateli wobec prawa, wzbudza pewne kontrowersje. Można wszak dopatrywać się niezgodności tej regulacji z art. 32 ust. 1 konstytucji. Ponadto, jak podkreśla się w doktrynie, przyjęty stan prawny stanowi swoistą lukę prawną.

Na kanwie dokonanych rozważań należy więc wysunąć postulat *de lege ferenda* o konieczności uzupełnienia wskazywanego przepisu poprzez umożliwienie złożenia przedmiotowego wniosku także stronie pozwanej. Zwracam się zatem do Pana Ministra z prośbą o rozważenie podjęcia inicjatywy legislacyjnej w opisanym zakresie.

Z wyrazami szacunku
Ryszard Knosala